

سلامی

دانشگاه علامه طباطبائی
دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

استاد راهنما

دکتر فرخنده مفیدی

استاد مشاور

دکتر حمید علیزاده

استاد داور

دکتر جمال الدین کولایی نژاد

پژوهشگر

هانا راه پیمان

تیرماه ۱۳۸۷

هرچند زبان را یارای گفتار و قلم را یارای نوشتار در عرصه سپاس از مقام استاد نیست، لیکن بر خود می دانم از صمیم قلب مراتب تقدیر و تشکر خود را از استاد فرهیخته **سرکار خانم دکتر مفیدی** که عهده دار مسئولیت راهنمایی بنده در پژوهش حاضر بودند و با درایت عالمانه و هدایت مدبرانه خویش پژوهش حاضر را به سرانجام مطلوب رسانیدند، ابراز دارم. همچنین بر خود واجب می دانم از استاد محترم **جناب آقای دکتر حمید علیزاده** که در مقام استاد مشاور ارشادات ارزنده ای را در راستای غنای هر چه بیشتر پژوهش حاضر مبذول داشتند، و نیز **جناب آقای دکتر کولایی نژاد** در مقام استاد داور نظرات مفید و ارزنده ای در جهت تصحیح مطالب و بهتر شدن کار ارائه نمودند نهایت تشکر و قدردانی را داشته باشم.

و در نهایت بر خود لازم می دانم از **خانواده محترم و بزرگوارم** که در تمام طول دوران تحصیل همواره با مهربانی ها و تشویق هایشان مرا یاری فرمودند و دوست عزیزم **خانم لیلا خواجه پور** به خاطر همراهی هایشان در این پژوهش تشکر و قدردانی کنم.

این پژوهش به منظور مقایسه عملکرد نوشتاری دانش آموزان آموزش دیده ی دوران پیش از دبستان نسبت به عملکرد نوشتاری دانش آموزان آموزش ندیده پیش از دبستان در پایان کلاس اول ابتدایی، صورت گرفته است. هدف از انجام این تحقیق این بود که آیا آموزش های پیش از دبستان بر عملکرد نوشتن دانش آموزان کلاس اول مؤثر است یا نه؟

در این پژوهش ۷ فرضیه و ۳ سؤال مورد بررسی قرار گرفتند. برای آزمون فرضیه های تحقیق چون امکان گزینش، کنترل و دستکاری متغیرها را در شرایط تجربی نداریم، بنابراین از روش تحقیق علی-مقایسه ای استفاده شد. از طریق نمونه گیری خوشه ای، نمونه ای با حجم ۶۰ نفر دانش آموز کلاس اول ابتدایی که ۳۰ نفر را دانش آموزان آموزش دیده پیش از دبستان (۱۵ نفر دختر و ۱۵ نفر پسر) و ۳۰ نفر دیگر را دانش آموزان آموزش ندیده دوران پیش از دبستان تشکیل می دادند، انتخاب شده است. برای مشخص کردن دانش آموزان دوره دیده و دوره ندیده پیش از دبستان به پرونده های تحصیلی آنان مراجعه گردید و معلمان نیز این موضوع را تأیید کردند؛ همچنین برای آزمون عملکرد نوشتاری دانش آموزان از آزمون پیشرفت نوشتن (ساخت و هنجاریابی توسط راغب ۱۳۸۴) استفاده شد.

نمرات به دست آمده از آزمون با استفاده از روش های آمار توصیفی و استنباطی (فراوانی، انحراف استاندارد، t مستقل و تحلیل واریانس یک طرفه) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج به دست آمده به شرح زیر بود:

تجزیه و تحلیل داده های آماری پژوهش نشان داد که تمامی فرضیه های پژوهش تأیید شده و معنادار بودند، یعنی بین دانش آموزان آموزش دیده دوران پیش از دبستان نسبت به دانش آموزان آموزش ندیده پیش از دبستان از نظر عملکرد املاء و انشاء تفاوت معناداری وجود دارد، پس عملکرد نوشتن در دو زمینه املاء و انشاء در دانش آموزان آموزش دیده (پسر و دختر) بهتر از آموزش ندیده ها (پسر و دختر) می باشد و عامل جنسیت نیز در این تفاوت ها مؤثر واقع شده است. همچنین ۳ سؤال پژوهش نیز تأیید شد، یعنی تحصیلات پدر، مادر و درآمد خانواده بر عملکرد نوشتن دانش آموزان مؤثر است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
الف	صفحه عنوان
ب	فهرست مطالب
ج	چکیده
د	فهرست جداول
ه	فهرست نمودارها

فصل اول: چارچوب پژوهش

۲	مقدمه
۴	بیان مسئله
۵	اهمیت و ضرورت تحقیق
۷	اهداف پژوهش
۸	سؤال های پژوهش
۹	تعریف مفاهیم و واژگان تحقیق

فصل دوم: ادبیات پژوهش

۱۲	مقدمه
۱۳	تاریخ تحول نگرش نسبت به کودک از گذشته تا کنون
۱۴	مفهوم و تعریف آموزش و پرورش پیش از دبستان
۱۶	تاریخ ظهور مراکز پیش دبستانی (کودکستان ها و مهدهای کودک) در جهان
۲۱	سیر تحولات آموزش پیش دبستانی در ایران
۲۳	اهداف آموزش و پرورش پیش از دبستان در ایران
۲۵	اهداف کلی آموزش و پرورش پیش از دبستان
۲۷	اهمیت و ضرورت آموزش و پرورش در دوره ی پیش از دبستان
۲۹	محتوای برنامه آموزش و پرورش در دوره های پیش از دبستان
۳۲	اصول ناظر بر برنامه های درسی پیش دبستانی
۳۳	ارکان زبان
۳۳	همبستگی مهارت های زبانی

نوشتن	
۳۶	مقدمه
۳۷	تعریف نوشتن
۳۸	رشد مهارت های زبان
۳۹	مراحل فرایند نوشتن
۴۲	هدف های مهارتی آموزش نوشتن در کلاس اول ابتدایی
۴۲	انواع مهارت های نوشتن
۴۵	عوامل مؤثر در نوشتن
۴۶	عوامل مؤثر در پیشرفت مهارت نوشتن
۴۸	ارزیابی نوشتن
۵۱	آزمون ترمیمی و جبرانی برای مشکلات نوشتن
۵۶	تحقیقات انجام شده در خارج از کشور
۵۹	تحقیقات انجام شده در داخل کشور

فصل سوم: روش پژوهش

۶۵	مقدمه
۶۵	نوع تحقیق
۶۶	جمعه آماری
۶۶	حجم نمونه
۶۶	روش نمونه گیری
۶۷	روش گردآوری داده ها
۶۸	معرفی ابزارهای پژوهش - شیوه اجرا و نمره گذاری
۷۰	روش آماری

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۷۲	مقدمه
۷۲	نتایج توصیفی
۷۲	نتایج استنباطی

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۹۰	مقدمه
۹۱	بحث و نتیجه گیری
۱۰۵	نتیجه گیری کلی
۱۰۶	محدودیت های پژوهش
۱۰۷	پیشنهاد های تحقیق
۱۰۹	فهرست منابع

فهرست جداول

۷۲	جدول (۴-۱): فراوانی/درصد آموزش در گروه نمونه
۷۳	جدول (۴-۲): فراوانی/درصد جنسیت در گروه نمونه
۷۴	جدول (۴-۳): فراوانی/درصد تحصیلات پدر
۷۵	جدول (۴-۴): فراوانی/درصد تحصیلات مادر
۷۶	جدول (۴-۵): فراوانی/درصد درآمد

فهرست نمودارها

۷۳	نمودار (۴-۱): فراوانی آموزش در گروه نمونه
۷۴	نمودار (۴-۲): فراوانی جنسیت در گروه نمونه
۷۵	نمودار (۴-۳): فراوانی تحصیلات پدر
۷۶	نمودار (۴-۴): فراوانی تحصیلات مادر
۷۷	نمودار (۴-۵): فراوانی درآمد

بر اساس یافته های روان شناسی و علوم تربیتی، سال های پیش از دبستان در رشد و تربیت کودکان نقش اساسی و تعیین کننده دارد، در این دوران حساس و مهم، یادگیری کودکان عمیق تر، سریع تر و آسان تر انجام می شود. توانایی های آنان در جنبه های مختلف رشد شکوفا می شود و پایه های اصلی شخصیت آن ها شکل می گیرد. بر همین اساس بسیاری از پژوهشگران و سیاستگذاران امر آموزش، روی آموزش ها و آموزش مهارت های پیش دبستانی و دبستان تأکید دارند و از این بین تأکید ویژه ی آنان بر آموزش زبان، ریاضیات و مهارت های هوشی- هنری است. آن ها معتقدند حذف آموزش مهارت هایی چون آوا شناسی کلمات (که عامل مهمی جهت شناسایی درست حروف و در نتیجه کلمات است)، آموزش اطلاعات عمومی و زبان دوم و آموزش صحیح رفتارهای اجتماعی باعث دلزدگی از ورود به مدرسه و در نهایت افت شدید تحصیلی در میان دانش آموزان می شود (به نقل از بهمنی ۱۳۸۵).

مطالعات و پژوهش های متعددی اهمیت آموزش های دوران کودکی را تأیید نموده اند و پژوهشگران جنبه های مختلف تأثیر این آموزش ها را بررسی کرده اند.

هارولد و اسکیلز^۱، ۱۹۶۶ که به مطالعه ی تأثیر محیط های دارای محرکات محیطی غنی پرداخته است، نتیجه گیری میکند که آموزش های دوران کودکی در رشد اجتماعی-عاطفی و جسمی کودکان تأثیر بسزایی دارد.

مطالعات بنجامین بلوم^۲ (۱۹۶۴) و جیمز هانت^۳ (۱۹۶۱) نشان می دهند که آموزش اولیه از بعضی جهات مطلوب و مناسب است زیرا توانمندی کودکان برای یادگیری، رشد و پیشرفت واقعی تحت تأثیر تجارب محیطی است (مفیدی، ۱۳۷۲).

پژوهشگران معتقدند بروز ناهنجاری های رفتاری-آموزشی چون ناتوانی در درک مفاهیم آموزشی، بی قراری و شیطنت در کلاس، بیش فعالی، بی نظمی در انجام تکالیف یا رفتارهای شخصی، فرار از مدرسه، تکرار پایه آموزشی و هر نوع عدم تعادل رفتاری-آموزشی ناشی از غفلت در آموزش صحیح در پایه پیش

^۱-Harold Skeels

^۲-Benjamin Bloom

^۳-J-Hunt

دبستانی است. در حقیقت همه کودکان نیاز دارند تا پیش از ورود به مدرسه و یا بهتر بگوییم ورود به اجتماع، آمادگی های لازم را کسب کرده و برای ورود به اجتماع حاضر شوند. مطالعات نشان می دهد سرمایه گذاری صحیح در آموزش پایه ی پیش دبستان و انتخاب برنامه آموزشی با کیفیت بالا نه تنها باعث افزایش آمادگی و اشتیاق کودکان برای ورود به مدرسه و اجتماع می شود بلکه به صورت خاص، تأثیر بسیار مثبتی بر کودکان متعلق به خانواده های متوسط، متوسط کم درآمد، کم درآمد و یا کودکانی که والدین آن ها تحصیلات مناسب و بالایی ندارند، خواهد داشت. همانگونه که اشاره شد مهارت های گوناگونی همچون آموزش زبان، آواشناسی کلمات، ریاضیات، و در دوره های آمادگی، خواندن و نوشتن به صورت مقدماتی آموزش داده می شود

اکثر کودکان، از چهار سالگی و گاهی قبل از آن، به نوشته های اطراف خود توجه می کنند. آن ها دوست دارند معنی نوشته ها را بدانند و گاهی با شکل کلمات، در ذهن خود شبیه سازی می کنند. مهدها و مراکز پیش دبستانی، می بایست کودکان را در آشنایی تدریجی با فرم نوشتاری زبان که خود ساختار نوشتن است، یاری دهند به عنوان مثال، آموزش آواها، واج ها و صداها از روی لوح هایی که حروف الفبا را نمایش می دهند می تواند روش مناسبی باشد (به نقل از بهداد، ۱۳۸۵).

. با ورود دانش آموز به دوره ی آمادگی و دبستان، رسماً آموزش خواندن و نوشتن شروع می شود. با این وجود برای آغاز نوشتن پیش مهارت های متعدد تا قبل از این دوره باید کسب شده باشد. مراکز پیش از دبستان عهده دار این آموزش ها می باشند.

یکی از مشخصه های بارز عصر ارتباطات، که عصر حاضر را رقم میزند، جایگزینی بیش از پیش شکل های مکتوب ارائه اطلاعات به جای شکل شفاهی آن است. فرد از طریق نوشتن، افکار، عقاید و احساسات خود را به طیف گسترده ای از افراد منتقل می کند، به تبع استفاده از این ابزار، رشد فرد در حیطه های مختلف متکامل تر می شود (کاکو جویباری و هوسپیان، ۱۳۸۰).

شکل نوشتاری زبان، عالی ترین و پیچیده ترین شکل ارتباط است. در سلسله مراتب مهارت های زبان، نوشتن آخرین مرحله ای است که آموخته می شود. آموخته های بنیادی و تجارب مفید مهارت های زبانی در گوش دادن و خواندن در واقع در واقع پیش نیازی برای نوشتن محسوب می شود. باید افزود که برای

داشتن پایه ای محکم در مهارت های شنودی و تبحر در کاربرد زبان نوشتاری، مهارت های دیگری نیز لازم است. بدین معنی که توانایی نگهداری اندیشه ای در مغز و تبدیل آن اندیشه به بخش ها و الگوهای نحوی مناسب، طراحی فرم صحیح ترسیمی هر یک از حروف و کلمات در ذهن، به کارگیری مطلوب ابزار نوشتاری در ترسیم شکل حروف، یگانه سازی روابط پیچیده چشم، دست و حافظه دیداری و حرکتی مکفی، همه و همه از ضروریات امر کتابت یا نوشتن است (فریار و رخشان، ۱۳۷۹).

به هر حال زمانی که رشد خواندن و نوشتن روند عادی خود را طی نکند و کودک در اکتساب این مهارت ها با موانعی مواجه گردد، نمی توان انتظار مثبتی از او داشت. حضور در مراکز پیش از دبستان آمادگی هایی را در این زمینه در اختیار کودک خواهد گذاشت.

اجرای پژوهش حاضر به منظور مقایسه عملکرد نوشتاری کودکان آموزش دیده دوران پیش از دبستان با کودکان آموزش ندیده این دوران در کلاس اول می باشد.

درباره تاثیر آموزش پیش از دبستان بر مراحل بعدی تحصیلی (دوره ابتدایی) نظریات گوناگونی ابراز شده است. از جمله اینکه آموزش های پیش از دبستان بر رشد هوش، هماهنگی چشم و دست، میزان علاقه به درس در سال های بالاتر و پیشرفت درسی، تاثیر مثبت می گذارد و خلأ ناشی از فقر فرهنگی را تا حد زیادی جبران می کند.

آموزش و پرورش پیش از دبستان و ساختار آموزشی بسیاری از جوامع و کشورهای پیشرفته از جایگاه ارزشمند و حساسی برخوردار است. در نظام آموزشی کشور ما جایگاه پیش دبستانی از دیرباز مورد بحث صاحب نظران بوده و در طی سال های اخیر همایش ها، سمینارها و کنفرانس هایی به بررسی مسائل مربوط به آموزش های این دوره اختصاص یافته است. باید توجه داشت که توجه به شناخت هر چه بیشتر و آموزش مناسب کودکان پیش دبستانی از نشانه های قوت و غنای فرهنگ و نظام آموزش و پرورش هر جامعه است. افلاطون حدود قرن سوم قبل از میلاد بر این عقیده بود که آموزش دوران اولیه کودکی امری اجتماعی است و باید در این سنین کودکان را از والدینشان جدا کرد و جهت تعلیم به موسسات اجتماعی سپرد (هیس و

کرافت، ۱۹۷۵). دکرولی (۱۹۶۵) در زمینه آموزش پیش از دبستان ضمن تایید پرورش حواس، عقیده دارد که باید از زندگی گرفته و برای زندگی آموخت (به نقل از خمارلو، ۱۳۵۹).

پیاژه (۱۹۳۹) تاکید می کند که به کودک دوران پیش از دبستان باید فرصت کافی برای رشد کاربردهای حسی - حرکتی داده شود و توصیه او به کنفرانس بین المللی آموزش عمومی در اوایل سال ۱۹۳۹ این است که برای کودکان پیش از دبستان باید وسایل مختلف آموزش حسی - حرکتی تدارک شود و خواندن و نوشتن برای سال های اول دبستان گذاشته شود. وی همچنین به اهمیت تقلید در این دوره اشاره می کند و مهیا کردن محیطی را که کودک در آن بهتر یاد بگیرد و الگو بردارد امری ضروری می داند (به نقل از جی سینگر و همکاران، ۱۹۶۵).

روش های آموزش زبان می بایست در رأس برنامه های مهد کودک ها در آخرین سال (پنج سالگی) حضور کودکان در مهد باشد و در دوره پیش دبستانی نیز ادامه یابد. زیرا برای آموزش نوشتن در سال اول دبستان، این آمادگی ها بسیار ضروری است. به طور کلی می توان گفت که چرخه آموزشی اصولی، از مهد کودک آغاز می شود و در دوره پیش دبستانی ادامه می یابد. کودکان باید قبل از توانایی خواندن، با اصول و کارکرد نوشتن آشنا شوند. این مهم، از طریق بازی با وسایل کمک آموزشی متداول این حوزه و بالوح های نشانه های زبانی (کلمات-حروف) و کتاب های آموزشی تأمین می شود (به نقل از بهداد ۱۳۸۵).

از جمله برنامه های مربوط به دوران پیش دبستان کمک به حرکات ریز و درشت دست کودکان و هماهنگی میان چشم و دست است که خود عامل های موثری در نوشتن و عملکردهای نوشتاری می باشد. از آنجا که آموزش پیش از دبستان تاثیراتی بر اعمال و رفتار کودک در دوره های بعدی تحصیل می تواند داشته باشد. بنابراین این تحقیق به مقایسه عملکرد نوشتاری بین دانش آموزان که آموزش دوران پیش از دبستان را گذرانده اند و آنهایی که این دوره را نگذرانده اند می پردازد.

تعلیم و تربیت کودکان خردسال در طول تاریخ و در بین اقوام مختلف به صورت های گوناگون مطرح بوده است. حتی شاید بتوان گفت که پیش از آموزش و پرورش سنین بالاتر مورد توجه قرار گرفته است. این نکته قابل ذکر است که طرز تفکر عده ای در مورد کودکان به گونه ای است که معتقدند کودک بایستی با

ویژگی‌ها و نیازهای دوران کودکی مورد تعلیم و تربیت قرار گیرد، اما عده‌ای دیگر برعکس می‌کوشند که هر چه زودتر کودک را به فردی بزرگسال تبدیل کنند. این نگرش همیشه در طول تاریخ وجود داشته است (کریمی، ۱۳۶۶).

بر همین اساس درباره تعلیم و تربیت کودکان بویژه آموزش رسمی پیش دبستانی دو نظریه عمده وجود دارد:

گروهی بر این عقیده هستند که کودک باید قبل از هفت سالگی از هر گونه آموزش رسمی معاف باشد و تربیت باید منحصر در خانواده صورت گیرد. چرا که آموزش رسمی در این سنین اولاً نمی‌تواند جنبه عاطفی کودک را ارضا کند، ثانیاً برنامه‌های رسمی کودک را مقید و محدود می‌سازد.

گروهی دیگر بر این عقیده اند که دوره پیش از دبستان یعنی ۶ سال اولیه زندگی کودک نقش حیاتی و سرنوشت‌سازی برای آینده او دارد چون در این دوره کودک برای نخستین بار با طبیعت رابطه برقرار می‌کند. روابط اجتماعی خود را بنا می‌نهد و به مفهومی از خود می‌رسد (مفیدی، ۱۳۷۲).

از آنجایی که شش سال اولیه زندگی کودک سال‌های حساس می‌باشد که میزان رشد در این سال‌ها نسبت به مراحل بعدی سرعت بیشتری دارد، پرورش کامل استعداد نیاز به محیط محرک و برانگیزنده دارد به علت افزایش مداوم تعداد مادران شاغل، گسیختن وابستگی و نظام خانواده سنتی و اشتغال در محیط خارج از خانه و غیره، کودکان اغلب نمی‌توانند از منابع یک محیط محرک و برانگیزنده بهره‌مند شوند. کودکان مناطق محروم به علت بی‌سوادی والدین که توانایی تعامل مفید و موثر با فرزندان ندارند و امکانات کافی برای رشد مطلوب و مناسب در زمینه گفتاری و مهارت‌های شناختی وجود ندارد و همه این مسائل اهمیت این دوره را نشان می‌دهد (میارصادقی، ۱۳۸۳).

از سوی دیگر نوشتن یکی از مهارت‌های اساسی و پایه‌ای دوران ابتدایی است و یک عمل عمدی می‌باشد یعنی یکی از پیچیده‌ترین اعمالی است که کودک باید به کسب آن نایل شود و این اکتساب تحول‌ظرفیت‌های حرکتی پایه در حد کافی است. توانایی نگهداشتن ابزار نوشتن به گونه‌ای در عین حال محکم و منعطف و هدایت کردن آن در مسیرهای کاملاً معین، فراهم آوردن تکیه‌گاه لازم برای دست، بازو و جز

آن. این عمل همچنین مستلزم ایجاد هماهنگی حرکتی پیچیده و یکپارچه بخشیدن آن ها در فضا (در روی صفحه کاغذ) و در زبان است (دادستان و منصور، ۱۳۷۱).

همه این فعالیت ها در همان دوران پیش از دبستان به صورت های مختلف با بچه ها تمرین می شود و مهارت های حرکتی و تعادلی آنان را تقویت می کنند. بنابراین شاید اهمیت و ضرورت اجرای این تحقیق و تحقیقات مشابه بتواند برای این مسئله که منظور کردن دوره های پیش دبستانی در برنامه های رسمی نظام آموزش و پرورش تا چه اندازه ضروری است پاسخی باشد و برای تبیین چنین ضرورتی به کار گرفته شود.

هدف اصلی : مقایسه عملکرد نوشتاری دانش آموزان آموزش دیده و آموزش ندیده دوران پیش از دبستان در پایان کلاس اول ابتدایی شهرستان پاوه در سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶.

مقایسه عملکرد املا دانش آموزان دختر آموزش دیده دوران پیش از دبستان با دانش آموزان دختر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان در کلاس اول ابتدایی

مقایسه عملکرد انشاء دانش آموزان دختر آموزش دیده دوران پیش از دبستان با دانش آموزان دختر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان در کلاس اول ابتدایی

مقایسه عملکرد املا دانش آموزان پسر آموزش دیده دوران پیش از دبستان با دانش آموزان پسر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان در کلاس اول ابتدایی

مقایسه عملکرد انشاء دانش آموزان پسر آموزش دیده دوران پیش از دبستان با دانش آموزان پسر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان در کلاس اول ابتدایی

مقایسه عملکرد املاء دانش آموزان پسر آموزش دیده دوران پیش از دبستان با دانش آموزان دختر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان در کلاس اول ابتدایی

مقایسه عملکرد انشاء دانش آموزان پسر آموزش دیده دوران پیش از دبستان با دانش آموزان دختر آموزش دیده دوران پیش از دبستان در کلاس اول ابتدایی

۱- آیا عملکرد نوشتاری کودکان آموزش دیده دوران پیش از دبستان نسبت به عملکرد نوشتاری کودکان آموزش ندیده پیش از دبستان متفاوت است؟

۲- آیا عملکرد املاء دانش آموزان دختر آموزش دیده دوران پیش از دبستان نسبت به دانش آموزان دختر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان متفاوت است؟

۳- آیا عملکرد انشاء دانش آموزان دختر آموزش دیده دوران پیش از دبستان نسبت به دانش آموزان دختر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان متفاوت است؟

۴- آیا عملکرد املاء دانش آموزان پسر آموزش دیده دوران پیش از دبستان نسبت به دانش آموزان پسر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان متفاوت است؟

۵- آیا عملکرد انشاء دانش آموزان پسر آموزش دیده دوران پیش از دبستان نسبت به دانش آموزان پسر آموزش ندیده دوران پیش از دبستان متفاوت است؟

۶- آیا عملکرد املاء دانش آموزان دختر آموزش دیده دوران پیش از دبستان نسبت به دانش آموزان پسر آموزش دیده دوران پیش از دبستان متفاوت است؟

۷- آیا عملکرد انشاء دانش آموزان دختر آموزش دیده دوران پیش از دبستان نسبت به دانش آموزان پسر آموزش دیده دوران پیش از دبستان متفاوت است؟

۸- آیا عملکرد نوشتاری دانش آموزان متناسب با سطح سواد پدر متفاوت است؟

۹- آیا عملکرد نوشتاری دانش آموزان متناسب با سطح سواد مادر متفاوت است؟

۱۰- آیا عملکرد نوشتاری دانش آموزان متناسب با سطح درآمد خانواده متفاوت است؟

نوشتن: واژه نوشتن به مجموعه ای از مهارت های نوشتاری که با یکدیگر مرتبط هستند اشاره دارد. این مهارت ها عبارتند از:

(۱) **انشاء:** توانایی خلق عقاید و بیان آن ها در یک ساختار دستوری قابل قبول به گونه ای که با اصول سبک شناسی مطابقت کنند.

(۲) **املاء:** توانایی استفاده از حروف جهت ساختن کلمه ها به همان صورت که مورد استفاده قرار می گیرد.

(۳) **دست خط:** توانایی نگارش فیزیکی علایم نوشتاری که برای هر نوع نوشتن و انشاء ضروری است (هامیل و بارتل ۲۰۰۳، ترجمه بیابانگرد و نائیان ۱۳۸۰).

نوشتن: دانش آموزان بتوانند در پایان سال تحصیلی از آزمون پیشرفت نوشتن پایه اول ابتدایی راغب نمره کافی کسب نمایند.

آموزش و پرورش پیش از دبستان: برنامه ای است برای کودکان ۳ تا ۶ سال که در دوره پیش دبستان هستند. برنامه ای است کودک محور که از رویکرد بازی و فعالیت پیروی می کند. بر رشد کلی و همه جانبه کودک متمرکز است. محیط بازی محرکی را برای رشد هوشی، کلامی، اجتماعی، عاطفی و جسمی کودک فراهم می آورد (کول، ترجمه مفیدی ۱۳۸۰، ص ۱۹ و ۲۰)

آموزش و پرورش پیش از دبستان: عبارت است از آموزشی که از زمان تولد آغاز و تا شروع اولین کلاس رسمی دبستان در پایان ششمین سال زندگی کودک ادامه می یابد. در پژوهش حاضر آموزش پیش

دبستانی فقط به آموزشی که توسط مربیان کودک (۶-۷) ساله در مراکزی به نام آمادگی انجام می گیرد، اطلاق می گردد.

کودکان آموزش دیده: کودکانی که طبق تعریف بالا در سنین قبل از دبستان (۶-۷) سالگی در مراکز آمادگی حاضر شده اند را کودکان آموزش دیده پیش از دبستان می نامیم.

کودکان آموزش ندیده: به کودکانی که طبق تعریف بالا قبل از سن ورود به دبستان (۶-۷) سالگی در این مراکز حاضر نشده اند و از هیچ یک از برنامه های آموزشی آمادگی بهره نبرده اند.